

वा० रा०

॥११०॥

॥२८॥ इदानीं तस्या काले बोधननिमित्तमाह ॥ सोसाविति ॥ २९ ॥ शिविरात्त्वगृहात् ॥ भक्षयन् हेतौ शता भक्षार्थमित्यर्थः ॥ ३० ॥ पुनारामः पृच्छतिकथमेनमिति ॥ ३१ ॥ विभीषण उत्तरमाह ॥ उच्यतामिति ॥ समुच्छ्रितं ॥ रावणेन मायया विभीषिकार्थं निर्मितं किञ्चिद्यन्त्रमात्रं ॥ अतो न किञ्चिदेतदित्येव वानरा उच्यतां मया स्वामिभिश्च नतुरा वणानुजत्वादिकमित्यर्थः ॥ एवं च कार्यसिद्धिरित्याह इतीति ॥ इह एतस्मिन् विषये ॥ ३२ ॥ हेतुमयुक्तिमत् ॥ सुमुखोद्भूतं वानरलोकस्य सौमुख्यसंपादनायोद्भूतमुपदि

एकेनाङ्गान्वसौ वीरश्चरन्भूमिं बुभुक्षितः ॥ व्यात्तास्यो भक्षयेल्लोकान्संवृद्ध इव पावकः ॥ २८ ॥ सोऽसौ व्यसनमापन्नः कुंभकर्णमबोधय त् ॥ त्वत्पराक्रमभीतश्च राजा संप्रति रावणः ॥ २९ ॥ स एष निर्गतो वीरः शिविराद्भीमविक्रमः ॥ वानरान्भृशसंकुटो भक्षयन्परिधावति ॥ ३० ॥ कुंभकर्णे प्रतीक्ष्यैव हरयोद्य प्रदुद्भुवुः ॥ कथमेतं रणे क्रुद्धं वारयिष्यन्ति वानराः ॥ ३१ ॥ उच्यतां वानराः सर्वे यन्त्रमेतत्समुच्छ्रितं ॥ इति विज्ञाय हरयो भविष्यन्तीह निर्भयाः ॥ ३२ ॥ विभीषणवचः श्रुत्वा हेतुमत्सुमुखोद्भूतं ॥ उवाच राघवो वाक्यं नीलं सेनापति तदा ॥ ३३ ॥ गच्छ सैन्यानि सर्वाणि व्यूह्य तिष्ठ स्वपावके ॥ द्वा राण्यादाय लंकायाश्चर्याश्चास्याथ संक्रमान् ॥ ३४ ॥ शैलशृंगाणि वृक्षांश्च शिलाश्चाप्यु पसंहरन् ॥ भवंतः सायुधाः सर्वे वानराः शैलपाणयः ॥ ३५ ॥ राघवेण समादिष्टो नीलो हरिश्च मूपतिः ॥ शशास वानरानीकं यथावत्कपि कुंजरः ॥ ३६ ॥ ततो गवाक्षः शरभो हनूमानं गदस्तथा ॥ शैलशृंगाणि शैलाभा गृहीत्वा द्वारमभ्ययुः ॥ ३७ ॥ रामवाक्यमुपश्रुत्य हरयो जितकाशिनः ॥ पादपैरर्हयन्वीरवानराः परवाहिनीं ॥ ३८ ॥

एवं च प्रागुक्तं श्रुत्वा नीलं प्रति वाक्यं उवाच ॥ ३३ ॥ यथा पूर्वं द्वारनिरोधे नियुक्ते

गच्छेति ॥ अनेन रावणपलायनोत्तरं मध्येऽवहारः सूचितः ॥ ३४ ॥ शैलशृंगादीन्युपसंहरन् उपसंहरन्तः ॥ संचिन्वन्तो भवंतस्त्रिंशत् त्वतिशेषः ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ रामवाक्यं यन्त्रमात्रमिदमित्येवं रूपं जितकाशिनो निर्भयाः परवाहिनीं पुरादृष्टिः पुरीषरिसरक्षणीं राक्षससेनामित्यर्थः ॥ ३८ ॥

यु० कां०

॥११०॥